

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ADMINISTRATION STRATEGIES FOR EDUCATIONAL INSTITUTIONS
SUITABLE FOR GENERATION ALPHA LEARNERS IN SCHOOLS UNDER
THE SUPHAN BURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 3

สุกัญญา อินทรแปลง / Sukanya Inplang¹

สุมิตร สุวรรณ / Sumit Suwan²

พัชรภา ตันติชูเวช / Patcharapa Tantichuwet³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน และ 2) นำเสนอกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 255 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 ประเด็นการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ
2. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟา ได้แก่ 1) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาให้มีอิสระและคล่องตัว 2) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ

¹ นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus), Sukanya.inpl@ku.th

² อาจารย์ที่ปรึกษา, ศาสตราจารย์ นาวาอากาศโท ดร. คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus), Sumit.s@ku.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus), patcharapa.ta@ku.th

มาใช้ในการเรียนการสอน 3) นำผลการวิจัย ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนากิจการศึกษาศึกษา 4) ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน และ 5) แนะนำการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา, ผู้เรียน, ยุคเจนเอเรชั่นแอลฟา

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the school administration conditions in schools, and 2) propose administration strategies for educational institutions suitable for Generation Alpha learners. The research sample consisted of 255 school administrators and teachers in schools under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 3, who were selected using a simple random sampling. Additionally, 8 informants were chosen through purposive selection. The research instrument comprised a questionnaire developed by the researcher with content validity ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.98. Focus group discussions and interviews were conducted. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed as follows:

1. Overall and in specific aspects, the school administration conditions in schools under the Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 3 were rated at the highest level. When considering specific aspects, they were ranked in the following order: general administration, human resource administration, academic administration, and budget management, respectively.

2. The appropriate school administration strategies for Generation Alpha learners included 1) promoting decentralization, participation, and responsibility in educational administration to empower schools for autonomy and agility; 2) developing teachers and educational personnel to possess skills, knowledge, and competencies in integrating new technologies and innovations into teaching; 3) utilizing research findings, excellent practices, innovations, and inventions as a foundation for professional development and education management improvement; 4) encouraging students to develop skills, knowledge, abilities, and competencies to adapt to current situations; and 5) recommending the appropriate use of online media for teaching.

Keywords: school administration strategies, student, generation alpha

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้ก้าวสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้เศรษฐกิจและสังคมก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูง การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเป็นการค้นหาข้อมูลที่มีความรวดเร็วส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงของผลิตผลซึ่งเกิดจากการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินชีวิต ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงเพื่อการขับเคลื่อนประเทศ จึงต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพมนุษย์ ดังนั้น การทำความเข้าใจในการศึกษาและปัญหาของการศึกษาไทยในแต่ละยุคเพื่อการพัฒนาการศึกษาไทยให้เกิดความยั่งยืน จึงมีความสำคัญและจำเป็น โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559: 3-8) กล่าวว่า สังคมโลกในปัจจุบันกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแข่งขันในทุก ๆ ด้าน การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเตรียมความพร้อมการสร้างความพร้อมและพัฒนาคนให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” การศึกษาจึงได้รับความคาดหวังจากสังคมในการทำหน้าที่สร้างคุณภาพของคนในประเทศ แต่การปรับเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยครั้งทำให้การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศใช้นโยบายของแต่ละรัฐบาลมีมากเกินไป ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคขาดการพัฒนาการศึกษาที่ต่อเนื่องและทำให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษาไทย

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการทำงานโดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ ใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลอย่างประหยัด ใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น โดยขอขยายการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ ซึ่งงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2) ด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นความเป็นอิสระให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน 3) ด้านการบริหารงานบุคคลเป็นการบริหารคนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้น ๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจที่จะให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหารเพื่อให้งานขององค์กรนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี 4) ด้านการบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 26) การจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันของประเทศไทย ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ

พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (อุไรวรรณ หมัดอำตัม และคณะ, 2558: 6)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโลกของเจเนอเรชันแอลฟาโรงเรียนต้องเปลี่ยนบริบทจากโรงงานที่เน้นการผลิตซ้ำในกระบวนการเรียนรู้ในสาระวิชา มาเป็นเน้นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในโลกของความเป็นจริง เน้นการสร้างสรรค์ร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและศิษย์ โดยสอนให้น้อยลงเรียนรู้ให้มากขึ้น (Teach Less, Learn More) มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญควบคู่ไปกับหลักสูตรมาตรฐาน เพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (พัชรภา ตันติชูเวช, 2566: 216) จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาของผู้เรียนเจเนอเรชันแอลฟา เพราะคนเจเนอเรชันนี้จะเป็นเยาวชนและเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ดังนั้นการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับเจเนอเรชันจึงถือว่าเป็นความท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องมีกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถวางแผนและออกแบบแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน และมีแบบแผนเหมาะสมกับผู้เรียนเจเนอเรชันแอลฟา

การเรียนรู้ของผู้เรียนในเจเนอเรชันแอลฟา ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนของครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมการบริหารสถานศึกษาที่ต้องมีปรับเปลี่ยนไปให้เหมาะสม ต้องมีการคิดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการความคิดหรือเรียกว่า “ชุดความคิด” คือ คิดตั้งแต่เริ่มต้นจนบรรลุเป้าหมายไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือดำเนินการหรือสถานะที่พึงประสงค์ในอนาคต เริ่มจากการมีเป้าหมายบางอย่างที่ต้องการทำให้สำเร็จ จากนั้นจึงหาวิธีดำเนินการไปสู่เป้าหมาย โดยมีการวางแผนเกี่ยวกับทิศทางและวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่น่าจะนำไปสู่เป้าหมายได้มากที่สุด ก่อนที่จะเลือกวิธีดำเนินการใด ๆ จะต้องมีการวิเคราะห์และประเมินสถานะทั้งของตนเองและสภาพแวดล้อม เพื่อดูว่าตนเองมีศักยภาพเพียงพอที่จะบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ มีจุดแข็งใดที่เป็นโอกาสให้ประสบความสำเร็จ และมีจุดอ่อนใดบ้างที่อาจเป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จล้มเหลว นอกจากนี้ต้องวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาโอกาสและอุปสรรคที่จะทำให้ไปถึงหรือไปไม่ถึงเป้าหมาย นอกจากนี้ต้องมีการคาดการณ์อนาคต เพราะจะช่วยให้เห็นถึงจุดอ่อนที่มี ซึ่งเป็นมูลเหตุก่อให้เกิดการสูญเสียต่าง ๆ และจุดแข็ง ซึ่งจะทำให้เห็นโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของตนเองและคาดคะเนสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องว่าจะเป็นเช่นไรในอนาคต เพื่อค้นหาโอกาสที่จะได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกเรื่องมีความสำคัญ ถ้าตัดสินใจผิดพลาดอาจทำให้ไปไม่ถึงเป้าหมาย หรือต้องเสียเวลา เสียทรัพยากรในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น จึงต้องพยายามหาทางเลือกกลยุทธ์มากกว่าหนึ่งทาง และประเมินทางเลือกนั้นก่อนนำไปใช้จริง โดยพิจารณาผลดีผลเสียของทางเลือกแต่ละทางเลือกทางที่มั่นใจในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นมากที่สุด และคิดว่าจะเป็นทางเลือกที่นำไปสู่ความสำเร็จมากที่สุด เมื่อได้ทางเลือกต่าง ๆ ที่นำไปสู่เป้าหมาย จะมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน รู้ว่าเวลาใดควรทำอะไร ที่ไหน อย่างไร อาจมีการกำหนดเป้าหมายย่อย ๆ หลาย ๆ เป้าหมายที่ต้องทำให้สำเร็จทั้งหมด เป้าหมายใหญ่จึงจะบรรลุผลสำเร็จ (สมิตร สุวรรณ, 2565: 120)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

วิธีดำเนินการ

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 1,358 คน แบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 114 คน และครู จำนวน 1,244 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2566: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 300 คน ซึ่งได้กำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970: 608) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

3. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

3.1 ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเพื่อร่างกลยุทธ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์หรือเกี่ยวข้องกับตำแหน่งการบริหารและการสอน ไม่น้อยกว่า 3 ปี

3.2 ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบกลยุทธ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2. ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารสถานศึกษา และร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

3. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และสร้างแบบสอบถามโดยใช้ Google Form แล้วส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ช่องทางออนไลน์ ผ่าน Smart Office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 255 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.00
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้หรือผู้ที่มีข้อมูลในเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาและมีความเกี่ยวข้องมากที่สุดเพื่อร่างกลยุทธ์และตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชั่นแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้การหาความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้
 - 4.50-5.00 หมายถึง มีการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.50-4.49 หมายถึง มีการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
 - 2.50-3.49 หมายถึง มีการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.50-2.49 หมายถึง มีการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.49 หมายถึง มีการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการจัดหมวดหมู่คำสัมภาษณ์และการตีความหมาย นำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยพิจารณาความเหมือน ความแตกต่างของสาระที่ได้จากการสัมภาษณ์และจัดหมวดหมู่ให้ได้ประเด็นหลักรอง โดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปตามประเด็นของวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 (ภาพรวม)

(n = 255)

สภาพการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การบริหารงานวิชาการ	4.75	0.42	มากที่สุด	3
2. การบริหารงบประมาณ	4.74	0.38	มากที่สุด	4
3. การบริหารงานบุคคล	4.77	0.42	มากที่สุด	2
4. การบริหารงานทั่วไป	4.80	0.41	มากที่สุด	1
รวม	4.77	0.36	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) การบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.42) และการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

(n = 255)

ด้านการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. มีการออกแบบเครือข่ายการเรียนรู้ในสถานศึกษาด้วยระบบเทคโนโลยี	4.74	0.52	มากที่สุด	3
2. มีการจัดหลักสูตรแบบสหสาขาวิชา ลดเวลาเรียน และมีเวลายืดหยุ่นในการศึกษาหาความรู้นอกกรอบ	4.57	0.62	มากที่สุด	10
3. มีการออกแบบหลักสูตรวิชาการมุ่งการเรียนรู้แบบผสมผสานที่เหมาะสมในยุคที่เปลี่ยนแปลง	4.60	0.54	มากที่สุด	8
4. ปรับการดำเนินงานทั้งระบบ รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้วยสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสถานศึกษา	4.63	0.56	มากที่สุด	5
5. มีโครงการหรือกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง	4.62	0.55	มากที่สุด	7
6. มีการส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร	4.63	0.61	มากที่สุด	6
7. มีหลักสูตรให้นักเรียนได้เลือกเรียนรู้ตามความสนใจ	4.60	0.68	มากที่สุด	9
8. มีการใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการมากขึ้น	4.73	0.50	มากที่สุด	4
9. มีการดำเนินงานวิชาการตามมาตรการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.77	0.46	มากที่สุด	1
10. มีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน	4.75	0.48	มากที่สุด	2
รวม	4.75	0.42	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีการดำเนินงานวิชาการตามมาตรการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ มีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.48) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดหลักสูตรแบบสหสาขาวิชา ลดเวลาเรียน และมีเวลายืดหยุ่นในการศึกษาหาความรู้นอกกรอบ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.62)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณ

(n = 255)

ด้านการบริหารงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. มีกลยุทธ์การหารายได้โดยพึ่งพาตนเองของสถานศึกษา	4.67	0.53	มากที่สุด	7
2. มีการหาเงินทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาส่งเสริมผู้เรียน	4.68	0.51	มากที่สุด	6
3. มีความมั่นคงทางด้านการเงิน และผลการดำเนินการด้านงบประมาณที่ดี	4.60	0.58	มากที่สุด	8
4. มีการใช้งบประมาณอย่างรัดกุมและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด	4.72	0.52	มากที่สุด	4
5. มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อให้การดำเนินงานค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความรัดกุมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด	4.74	0.52	มากที่สุด	2
6. มีการใช้ระบบเทคโนโลยีในการบริหารระบบการเงิน	4.69	0.51	มากที่สุด	5
7. มีการบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ	4.72	0.50	มากที่สุด	3
8. โรงเรียนมีการรายงานผลการบริหารจัดการด้านการเงินต่อต้นสังกัด	4.81	0.42	มากที่สุด	1
รวม	4.74	0.38	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า โรงเรียนมีการรายงานผลการบริหารจัดการด้านการเงินต่อต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อให้การดำเนินงานค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความรัดกุมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.52) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความมั่นคงทางด้านการเงิน และผลการดำเนินการด้านงบประมาณที่ดี ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล

(n = 255)

ด้านการบริหารงานบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. มีการวางแผนการพัฒนาความก้าวหน้าของบุคลากร	4.75	0.49	มากที่สุด	3
2. มีการอบรมเพื่อปรับแนวความคิดการเรียนการสอนให้ทันต่อสถานการณ์	4.74	0.47	มากที่สุด	4
3. มีการอบรมส่งเสริมพัฒนาและสร้างทักษะในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี	4.70	0.49	มากที่สุด	8
4. มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในการปรับปรุงผลการดำเนินงานและจริยธรรมในวิชาชีพ	4.73	0.49	มากที่สุด	5
5. มีการประเมินประสิทธิภาพบุคลากรเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างทั่วถึง	4.73	0.51	มากที่สุด	6
6. มีระบบการยกย่องชมเชย ให้รางวัล เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงาน	4.72	0.49	มากที่สุด	7
7. บุคลากรร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน	4.80	0.47	มากที่สุด	1
8. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบรอบด้านที่สร้างความเป็นธรรมให้กับบุคลากร	4.79	0.46	มากที่สุด	2
รวม	4.77	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 แสดงว่า สภาพการจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า บุคลากรร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบรอบด้านที่สร้างความเป็นธรรมให้กับบุคลากร ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.46) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการอบรมส่งเสริมพัฒนาและสร้างทักษะในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป

(n = 255)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา มีความผูกพัน ความเอื้ออาทรต่อการทำงานร่วมกัน	4.80	0.47	มากที่สุด	1
2. มีการปรับปรุงแบบการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งทั้งคน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการที่ดี	4.67	0.51	มากที่สุด	8
3. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านต่าง ๆ	4.75	0.49	มากที่สุด	6
4. มีการควบคุมการจัดการศึกษาอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้	4.76	0.48	มากที่สุด	4
5. มีการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานราบรื่น	4.75	0.49	มากที่สุด	6
6. มีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมสู่การปฏิบัติ	4.76	0.49	มากที่สุด	5
7. มีการปฏิบัติงานตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	4.79	0.45	มากที่สุด	2
8. มีการบริหารที่มุ่งเน้นการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	4.79	0.49	มากที่สุด	3
รวม	4.80	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 แสดงว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา มีความผูกพัน ความเอื้ออาทรต่อการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ มีการปฏิบัติงานตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.45) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการปรับปรุงแบบการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งทั้งคน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการที่ดี ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51)

2. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ผลการตรวจสอบร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์ที่เหมาะสม มีจำนวน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

- 2.1 ส่งเสริมการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาให้มีอิสระและคล่องตัว
- 2.2 ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน
- 2.3 ส่งเสริมการนำผลการวิจัย ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนากิจการศึกษาศึกษา
- 2.4 ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2.5 แนะนำการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีการบริหารจัดการศึกษาที่ดีให้ความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคข้อมูลข่าวสาร เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563: 20) มีการร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ วีรวุฒิ จันทรัตน์ (2563: 421) สรุปว่า สามารถพัฒนาระดับการศึกษาไปสู่ระดับสากลอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารมีการกำหนด การติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนจัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริงและให้ผู้เรียนได้รู้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอน มีการจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงศ์ มัตสยะวนิชกุล และพิชญภา ยินยาว (2561: 346) ที่ได้ศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในลำดับมากที่สุดเช่นกัน

ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในเรื่องการดำเนินงานวิชาการ ตามมาตรการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน มีการออกแบบ

เครือข่ายการเรียนรู้ในสถานศึกษาด้วยระบบเทคโนโลยี มีการใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอน และงานวิชาการมากขึ้น ปรับการดำเนินงานทั้งระบบ รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้วยสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร มีโครงการหรือกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีการออกแบบ หลักสูตรวิชาการมุ่ง การเรียนรู้แบบผสมผสานที่เหมาะสมในยุคที่เปลี่ยนไป มีหลักสูตรให้นักเรียนได้เลือกเรียนรู้ ตามความสนใจ มีการจัดหลักสูตรแบบสหสาขาวิชาลดเวลาเรียน มีเวลายืดหยุ่นในการศึกษาหาความรู้รอบกรอบ ทั้งนี้งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งตาม ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2558: 28)

ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในเรื่องการรายงานผลการบริหารจัดการด้านการเงินต่อต้านสังกัด การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อให้การดำเนินงานค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความรัดกุมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การใช้งบประมาณอย่างรัดกุมและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด การบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ การใช้ระบบเทคโนโลยีในการบริหารระบบ การเงิน การหาเงินทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาส่งเสริมผู้เรียน ทั้งนี้งบประมาณมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ของสถานศึกษา เพราะงบประมาณนำมาซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะเสริมสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนมีความรู้และทักษะทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดเป็นหนึ่งในแนวทางที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษาเพื่อนำมาบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นต่อไป ตามแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตน์ (2557: 42)

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในเรื่องความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานแบบรอบด้าน ที่สร้างความเป็นธรรมให้กับบุคลากร การวางแผนการพัฒนาความก้าวหน้าของบุคลากร การอบรมเพื่อปรับ แนวความคิดการเรียนการสอนให้ทันต่อสถานการณ์ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการปรับปรุงผล การดำเนินงานและจริยธรรมในวิชาชีพ การประเมินประสิทธิภาพบุคลากรเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ อย่างทั่วถึง การยกย่องชมเชยให้รางวัลเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงาน และการอบรมส่งเสริม พัฒนาและสร้างทักษะในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี ทั้งนี้การบริหารงานบุคคลเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริม ให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้การดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคล ต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหากบุคลากร ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและ ก้าวหน้าในวิชาชีพก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนได้ ตามแนวคิดของบุญมา แฝงศรีสาร (2561: 137)

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา ความผูกพัน ความเอื้ออาทรต่อการทำงานร่วมกัน การปฏิบัติงานตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การบริหารที่มุ่งเน้นการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การควบคุมการจัดการศึกษาอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานราบรื่น และการปรับปรุงแบบการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งทั้งคน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการที่ดี ทั้งนี้การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารฝ่ายงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม เป็นไปตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามแนวคิดของภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556: 4)

2. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟาที่เป็นกลยุทธ์เชิงรุก (SO) ได้แก่ กระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของอีกหลาย ๆ คนที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีกลยุทธ์ต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมครูและบุคลากรอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในวิชาชีพตามความต้องการการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปตามศักยภาพสูงสุดของตนเองและนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ส่งเสริมศักยภาพในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ผลักดันกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเป็นโรงเรียนคุณธรรมตามแนวคิดของจิรารัตน์ กระจำนงค์ (2562: 11) และอภิญา สิงหา (2565: 156) ส่วนที่เป็นกลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟา ได้แก่ สนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กที่มีการเรียนดีเพื่อขยายโอกาสให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ติดตามผลการเรียนเพื่อประเมินความพร้อมของนักเรียน แนะนำแนวทางและให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาเพื่อลดความเครียดของนักเรียน แนะนำการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนอย่างพอเหมาะพอดี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเด็กยุคเจนเอเรชันแอลฟาเป็นเด็กที่มีความฉลาด กล้าคิด กล้าทำ กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสามารถผจญสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในด้านการเรียนยังถือเป็นกลุ่มที่ใฝ่รู้ เพราะในยุคสมัยนี้ความรู้รอบตัวไม่ใช่ต้องคอยแต่ความรู้จากห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว การคอยขึ้นาของครูจึงเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้แนะที่จะเป็นเส้นทางให้นักเรียนไปในทางที่ถูกต้องได้ท่ามกลางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง นอกจากนี้กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟา ได้แก่ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมการนำผลการวิจัย ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนาระบบการจัดการศึกษา นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เช่นเดียวกับงานวิจัยของจิรารัตน์ กระจำนที (2562: 15) ที่เสนอกลยุทธ์พัฒนาสื่อและสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในและภายนอก สถานศึกษา การพัฒนาสื่อและการใช้สื่อเทคโนโลยีให้มีความต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อผลิตสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ส่งเสริมให้มีครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่วนกลยุทธ์เชิงรับ (W7) ได้แก่ จัดสรรงบประมาณพัฒนาความรู้ต่อบุคลากรอย่างต่อเนื่อง พบปะพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อส่งเสริมความรู้ ของนักเรียน และระดมทุนเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียนยากจน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเด็กยุคเจนเอเรชัน แอลฟา ควรดูแลโดยการปล่อยให้เด็กมีอิสระในการคิดและเรียนรู้อย่างเต็มที่ แต่ครูผู้สอนหรือครอบครัว ต้องคอยสอดส่องและให้คำแนะนำเพื่อให้เด็กมีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเติบโตมาอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้เด็ก ยุคเจนเอเรชันแอลฟาที่เกิดมาพร้อมเทคโนโลยีที่สมบูรณ์แบบ และความสะดวกสบายที่ครบครัน มักไม่เจอกับ ปัญหาเหมือนเด็กยุคก่อน เด็กยุคเจนเอเรชันแอลฟาเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่และเข้าสู่วัยแรงงานแล้วจะมีคุณลักษณะ ของวัย คือ 1) มีทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัลสูง สามารถที่จะเรียนรู้ได้ไว ใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้คล่อง สามารถสร้างประสิทธิภาพในการทำงานได้ดี เรียนรู้เทคโนโลยีในเชิงลึกได้ง่ายและสามารถนำมาประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์กับการทำงานต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2) ยอมรับและเรียนรู้ความแตกต่างได้ดี การเติบโตมากับ โลกไร้พรมแดน เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของคนทั่วโลกได้ง่ายจึงเกิดความเข้าใจในองค์กรรวมในทิศทางเดียวกัน สื่อสารกันได้ง่ายขึ้น ทำงานร่วมกันโดยไม่มีการแบ่งแยก 3) ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี ยอมรับและ ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีการส่งเสริม ให้มีองค์ความรู้หลากหลายรูปแบบเป็นคนที่มีผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ดี หรือมีทักษะที่ชำนาญมากกว่า หนึ่งอย่าง 5) มีทักษะการแก้ปัญหาที่หลากหลาย เมื่อเกิดปัญหาที่เทคโนโลยีสามารถแก้ไขได้ จะทำได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และสามารถหาทางแก้ไขปัญหาได้หลากหลายวิธี 6) เป็นนักสร้างนวัตกรรม นวัตกรรมที่สามารถ ช่วยแก้ไขปัญหหรืออำนวยความสะดวกได้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ 7) ทำทายในการได้ทำงานอะไรใหม่ ๆ มีการกระตือรือร้น ในการที่ได้ทำอะไรทำทายใหม่ ๆ อยู่เสมอ การสร้างสรรค์ใหม่ ๆ 8) รักอิสระ อยากทำอะไรที่มีความสุขต่อชีวิต ทำงานที่ชอบ ไม่ชอบการผูกมัด มีอิสระที่จะทำงานและใช้ชีวิต เลือกในสิ่งที่ตนเองชอบทำและสบายใจที่จะทำ รวมถึงอิสระในสถานที่ทำงานที่สามารถทำที่ไหนก็ได้ในโลก และ 9) มีความยืดหยุ่นสูง ทำงานได้ทุกรูปแบบ ทุกข้อกำหนด นอกจากนี้ต้องมีการสอดแทรกการสอนจริยธรรมและคุณธรรมให้กับเด็ก เพราะด้วยการที่เติบโต มากับเทคโนโลยีทำให้ห่างไกลจากหลักธรรมคำสอนและวัดทำให้เด็กอาจมีสมาธิที่ค่อนข้างสั้น ดังนั้นการเสริม หลักธรรมคำสอนผสมผสานกับองค์ความรู้ก็จะทำให้เด็กเป็นคนที่มีสมบูรณ์พร้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มีอิสระและคล่องตัว โดยการกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งการให้คำแนะนำการใช้สื่อออนไลน์และการให้คำปรึกษานักเรียนที่มีภาวะความเครียด
3. ควรสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการสอนให้เหมาะสมกับเด็กยุคเจนเอเรชันแอลฟา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟาในพื้นที่อื่น ๆ โดยอาจมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ในเมืองกับชนบท
2. ควรมีการทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษากับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟาในโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีบริบทคล้ายกันสักระยะหนึ่ง

สรุป

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ และ 2) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคเจนเอเรชันแอลฟา ได้แก่ 1) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาให้มีอิสระและคล่องตัว 2) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน 3) นำผลการวิจัย ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนากิจการการศึกษา 4) ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน 5) แนะนำการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนอย่างพอเหมาะพอดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

- จักรพงษ์ มัตสยะวนิชกุล และพิชญภา ยืนยาว. (2561). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10 (2), 346-362.
- จิรารัตน์ กระจำงดี. (2562). การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอบุณยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญมา แฝงศรีสาร. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. *วารสาร มจร. นครน่านปริทรรศน์*, 2 (2), 131-141.
- พัชราภา ตันติชูเวช. (2566). เจเนอเรชันแอลฟา: เจเนอเรชันใหม่ในสังคมไทยศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี: มนตรี.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2557). *ภาวะผู้นำทฤษฎีและนันทศาสตร์ร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรวัฒน์ จันทรัตน์. (2563). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3 (3), 419-436.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (2566). *ข้อมูลสารสนเทศ*. ค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2567, จาก www.spb3.go.th/spb3/banner2_detail_show.php?id=%20480
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุมิตร สุวรรณ. (2565). *กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง.

อภิญา สิงหา. (2565). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเป็นโรงเรียนคุณธรรม. *Journal of Modern Learning Development*, 7 (1), 155-168.

อุไรวรรณ หมดอำตม์ และคณะ. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา Occ-141 อาชีวอนามัยและความปลอดภัยขั้นแนะนำ. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.